

UZASADNIENIE

Projektowana uchwała Rady Ministrów ustanawia program Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa 2021–2027 (zwany dalej „Programem”), który będzie stanowił podstawę wdrażania w Polsce Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) w obszarze przeciwdziałania deprivacji materialnej, o którym mowa w art. 4 ust. 1 lit. m rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylającego rozporządzenie (UE) nr 1296/2013 (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 21).

Przyjęcie programu wynika z powierzenia ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego zadania opracowania projektu programu, na podstawie art. 14g ust. 4b ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057) oraz z przypisania mu funkcji Instytucji Zarządzającej dla tego Programu w Umowie Partnerstwa na lata 2021–2027.

Program stanowi kontynuację Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014–2020 (POPŻ), finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD), którego finansowanie będzie możliwe nie dłużej niż do 31 grudnia 2023 r. Realizację programu FEPŻ przewidziano do 31 grudnia 2029 r. Ostateczny termin rozpoczęcia realizacji Programu FEPŻ będzie zależał od terminu wydatkowania środków pozostających do dyspozycji w ramach POPŻ.

Celem programu FEPŻ jest zapewnienie odbiorcom końcowym pomocy żywnościowej w formie paczek żywnościowych lub posiłków oraz możliwości udziału w działaniach towarzyszących na rzecz włączenia społecznego. Pomoc będzie kierowana do osób znajdujących się w trudnej sytuacji, spełniających przesłanki określone w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876, z późn. zm.), których dochód nie przekracza określonego procentowo kryterium uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej.

Wsparcie udostępniane w ramach programu będzie obejmować podstawową pomoc żywnościową, a udział w działaniach towarzyszących umożliwi podjęcie przez osoby potrzebujące dalszych kroków na drodze do włączenia społecznego (integracja, edukacja, zatrudnienie itp.). Ponadto odbiorcom końcowym programu będzie udostępniana dodatkowa żywność pochodząca spoza programu (w ramach darowizn udostępnianych beneficjentom – organizacjom partnerskim przez producentów/dystrybutorów/sprzedawców żywności).

Za dystrybucję żywności odpowiadać będą beneficjenci – organizacje partnerskie (organizacje pozarządowe nie działające dla osiągnięcia zysku) na poziomie ogólnopolskim lub ponadregionalnym, za pośrednictwem współpracujących organizacji regionalnych i lokalnych.

Program będzie współfinansowany ze środków budżetu państwa (10%) oraz budżetu środków europejskich (90%). Ogólna kwota środków w całym okresie realizacji programu wyniesie 527,7 mln euro, w tym 475 mln euro – budżet UE (90%) oraz 52,7 mln euro – budżet krajowy (10%).

Pomoc żywnościową w ramach POPŻ otrzymywało rocznie średnio 1,3 mln odbiorców końcowych. Biorąc pod uwagę porównywalną wartość środków finansowych przeznaczonych na realizację POPŻ i FEPŻ, przewiduje się, że liczebność grupy docelowej programu nie ulegnie zmianie. Projekt Programu został opracowany przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej w ścisłej współpracy z Grupą Roboczą do spraw wsparcia opracowania programu, powołaną na podstawie zarządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej nr 2 z dnia 29 stycznia 2021 r. w sprawie powołania Zespołu – Grupy Roboczej do spraw wsparcia przygotowania Programu Operacyjnego na lata 2021–2027 dotyczącego pomocy najbardziej potrzebującym finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (Dz. Urz. Min. Rodz. i Pol. Społ. poz. 2). W skład tej Grupy Roboczej weszli przedstawiciele Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, Ministerstwa Finansów, Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa oraz organizacji partnerskich uczestniczących dotychczas w realizacji POPŻ – Federacji Polskich Banków Żywności, Caritas Polska, Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej i Polskiego Czerwonego Krzyża, a także przedstawiciele ośrodków pomocy społecznej. Ponadto główne założenia projektu Programu były przedmiotem tzw. wysłuchania publicznego, które odbyło się 1 lipca 2021 r., w którym wzięło udział w formie zdalnej ok. 130 uczestników.

Po przyjęciu przedmiotowej uchwały przez Radę Ministrów minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego będzie prowadzić negocjacje z Komisją Europejską mające na celu uzgodnienie treści Programu.

Zgodnie z art. 21 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy

oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 159), państwa członkowskie przedkładają Komisji programy nie później niż w terminie trzech miesięcy od dnia przedłożenia umowy partnerstwa.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

W ocenie projektodawcy regulacje zawarte w projekcie nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), w związku z tym nie podlega on notyfikacji.

Zgodnie z § 27 ust. 4 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) w ocenie projektodawcy projekt nie podlega opinii właściwych instytucji i organów Unii Europejskiej, w tym Europejskiego Banku Centralnego w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Przewidziane w projekcie rozwiązania nie stwarzają zagrożeń korupcyjnych.